

BANKA
SLOVENIJE

EVROSISTEM

**Ekonomski
odnosi Slovenije
s tujino**

Julij 2023

BANKA SLOVENIJE

EVROSISTEM

Naslov: Ekonomski odnosi Slovenije s tujino – julij 2023

Mesec in leto izdaje: september 2023

Izdajatelj:

Banka Slovenije
Slovenska 35, 1505 Ljubljana, Slovenija
www.bsi.si

Uporaba in objava podatkov ter delov besedila
sta dovoljeni le z navedbo vira.

© Banka Slovenije

Kazalo

Uvod	4
<hr/>	
1 Plačilna bilanca	4
1.1 Plačilna bilanca – tekoči račun	4
Blagovna menjava	4
Storitvena menjava	5
Primarni in sekundarni dohodki	5
1.2 Plačilna bilanca – kapitalski in finančni račun	5
<hr/>	
2 Zunanji dolg	6
<hr/>	
3 Stanje mednarodnih naložb	6
<hr/>	
4 Slike in tabele	8
4.1 Plačilna bilanca	8
Tekoči račun	9
Finančni račun	12
Plačilna bilanca po državah (četrtno)	13
4.2 Zunanji dolg	15
4.3 Stanje mednarodnih naložb	17
<hr/>	
5 Metodologija	20
5.1 Metodološka pojasnila	20
5.2 Posamezni metodološki poudarki	20
Izkazovanje neposrednih naložb	20
Obravnava gotovinskih eur transakcij ter stanj terjatev in obveznosti v pogojih EMU (od leta 2007 dalje)	21
Ocena reinvestiranih dobičkov	21

Uvod

Publikacija Ekonomski odnosi s tujino izhaja mesečno. Vsebuje statistične podatke in opis stanja mednarodnih naložb, zunanjega dolga ter osnovnih gibanj v plačilni bilanci. Podatki so dosegljivi tudi v obliki podatkovnih serij: https://px.bsi.si/pxweb/si/serije_slo/ pod razdelkom Ekonomski odnosi s tujino.

1 Plačilna bilanca

1.1 Plačilna bilanca – tekoči račun

V prvih sedmih mesecih 2023 je tekoči račun plačilne bilance izkazoval presežek v znesku 2,1 mrd EUR, kar je izrazito izboljšanje v primerjavi z 0,6 mrd EUR primanjkljaja v enakem obdobju 2022. **Na izboljšanje salda tekočega računa je v največji meri vplivala blagovna menjava, ki je iz primanjkljaja prešla v presežek (izboljšanje za 2,1 mrd EUR).** K presežku blagovne menjave je največ prispeval za 6,3% nižji uvoz blaga glede na enako obdobje 2022, kar je deloma tudi posledica cenovnih gibanj. Storitvena menjava je k izboljšanju salda tekočega računa prispevala 0,3 mrd EUR. Primanjkljaja primarnih in sekundarnih dohodkov sta se skupaj zmanjšala za 0,2 mrd EUR, pretežno iz naslova primarnih dohodkov. Tudi v zadnjih 12 mesecih je tekoči račun izkazoval presežek (2,1 mrd EUR).

Blagovna menjava

Blagovna menjava je v prvih sedmih mesecih 2023 dosegla 0,9 mrd EUR presežka, medtem ko je v enakem obdobju 2022 izkazovala 1,2 mrd EUR primanjkljaja. Preobrat je predvsem posledica manjšega primanjkljaja v blagovni menjavi z energenti in kovinami (predvsem z nafto, električno energijo, železom, jeklom in barvnimi kovinami) ter večjega presežka v kategorijah Kemični proizvodi (predvsem v podkategoriji Medicinski in farmacevtski proizvodi) ter Stroji in transportne naprave. Izvoz se je povečal za 2,0 %, uvoz pa zmanjšal za 6,3 %. Pokritost uvoza z izvozom je znašala 103,6 %.

Z EU, ki predstavlja več kot tri četrtine tokov izvoza in uvoza, je saldo blagovne menjave v prvih sedmih mesecih leta 2023 izkazoval presežek v znesku 0,2 mrd EUR, medtem ko je bilo v enakem obdobju 2022 za 0,5 mrd EUR primanjkljaja. Izvoz v države članice EU je v prvih sedmih mesecih 2023 predstavljal 74,7 % celotnega izvoza in se je v primerjavi z enakim obdobjem predhodnega leta zmanjšal za 1,1 % oz. 0,2 mrd EUR. Najbolj se je zmanjšal izvoz v Italijo in sicer za 0,5 mrd EUR, medtem ko se je izraziteje povečal v Francijo in na Hrvaško (skupaj 0,1 mrd EUR). Uvoz iz držav članic EU je predstavljal 76,7 % celotnega uvoza in se je glede na enako obdobje 2022 zmanjšal za 4,3 % oz. 0,8 mrd EUR. Izstopalo je zmanjšanje uvoza iz Avstrije in Italije (skupaj za 0,7 mrd EUR).

Izstopa še za 0,8 mrd EUR večji presežek z Rusko federacijo, pri čemer se je izvoz povečal za 0,1 mrd EUR, uvoz pa zmanjšal za 0,7 mrd EUR. Podatki o izvozu in uvozu blaga in storitev po posamičnih državah so na voljo na [podatkovnih serijah Banke Slovenije](#).

Julija 2023 je saldo blagovne menjave izkazoval 0,2 mrd EUR presežka, medtem ko je leto pred tem izkazoval 0,2 mrd EUR primanjkljaja. Izvoz se je zmanjšal za 7,0 %, uvoz pa za kar 16,5 %.

Storitvena menjava

Presežek storitvene menjave je v prvih sedmih mesecih 2023 znašal 2,1 mrd EUR, kar je za 0,3 mrd EUR več kot v enakem obdobju leta 2022. Najvišji pozitivni saldo so dosegle transportne storitve z 1,0 mrd EUR, sledijo potovanja z 0,6 mrd EUR presežka. Izvoz vseh storitev se je v prvih sedmih mesecih 2023 glede na enako obdobje 2022 povečal za 8,6 %, uvoz pa za 4,9 %.

Tudi v storitveni menjavi predstavlja EU več kot tri četrtine tokov izvoza in uvoza ter glavnino presežka (1,7 mrd EUR). Izvoz je bil medletno večji za 0,4 mrd EUR (za 9,3 %) in sicer predvsem v Nemčijo, Francijo in na Hrvaško (skupaj 51 % povečanja izvoza). Uvoz se je povečal za 0,3 mrd EUR (za 8,4 %), pri čemer je izstopalo povečanje uvoza iz Italije, Hrvaške in Nemčije (skupaj 65 % povečanja uvoza).

Julija 2023 so storitve izkazovale presežek v podobnem znesku kot v enakem obdobju 2022 in sicer 0,3 mrd EUR.

Primarni in sekundarni dohodki

Primanjkljaj primarnih dohodkov je v prvih sedmih mesecih 2023 znašal 0,5 mrd EUR, kar je 0,2 mrd EUR manj kot v prvih sedmih mesecih 2022. Največ so k primanjkljaju prispevali negativni dohodki od kapitala (0,8 mrd EUR), medtem ko so dohodki od dela in drugi primarni dohodki izkazovali presežek (skupaj 0,3 mrd EUR). Primanjkljaj sekundarnih dohodkov je v prvih sedmih mesecih 2023 znašal 0,4 mrd EUR in je ostal na podobni ravni kot v enakem obdobju leta 2022. Primanjkljaj v tem delu plačilne bilance ima predvsem sektor država, največ iz naslova transferjev z Evropsko unijo oziroma vplačil v proračun EU (lastna sredstva Unije iz DDV vira in BND).

1.2 Plačilna bilanca – kapitalski in finančni račun

V zadnjih dvanajstih mesecih je saldo finančnega računa dosegel 0,2 mrd EUR presežka, saldo tekočega in kapitalskega računa skupaj pa izkazuje 1,8 mrd EUR presežka. Statistična napaka v obsegu 1,6 mrd EUR kaže na še neidentificirane pritoke, ki predstavljajo 1,4 % bruto tokov tekočega računa na letni ravni.

Julija 2023 je kapitalski račun skoraj izravnal, finančni račun pa izkazuje presežek v znesku 0,1 mrd EUR. V tem mesecu je imel finančni račun 0,1 mrd EUR neto prilivov iz **vrednostnih papirjev**. Tako imetja kot obveznosti so se znižala, na neto priliv je največ vplival bančni sektor z znižanjem imetij dolgoročnih dolžniških vrednostnih papirjev za 0,1 mrd EUR.

Največ neto prilivov v državo v zadnjih dvanajstih mesecih je bilo v obliki posojil (1,6 mrd EUR) in **neposrednih naložb** (1,1 mrd EUR). Analitični prikaz **neposrednih naložb po smeri naložb** v tem obdobju pokaže 0,2 mrd EUR povečanih domačih naložb v tujini in 1,3 mrd EUR povečanih tujih naložb v Sloveniji.

Največja odlivna postavka finančnega računa v zadnjih dvanajstih mesecih je bila **gotovina in vloge** (2,8 mrd EUR). Najbolj sta povečala svoje vloge v tujini sektorja centralna banka (za 1,6 mrd EUR) in država (za 1,1 mrd EUR). Z naložbami v vrednostne papirje je v zadnjih dvanajstih mesecih iz države odteklo 0,4 mrd EUR. Največ je bilo

transakcij z dolžniškimi vrednostnimi papirji, kjer so neto nakupi tujih vrednostnih papirjev za 0,2 mrd EUR presegli neto prodajo domačih vrednostnih papirjev nerezidentom.

2 Zunanji dolg

Bruto zunanji dolg je julija 2023 dosegel 55,7 mrd EUR, kar je 3,4 mrd EUR več kot pred enim letom. Raven dolga je za 2,3 % nižja kot BDP v letu 2022 (izražen v tekočih cenah). **Neto dolg do tujine** (obveznosti minus terjatve) je zadnji dve leti vse bolj negativen in je julija 2023 znašal že -4,5 mrd EUR, kar pomeni **neto upniško razmerje Slovenije do tujine**. Julija 2023 je bila do tujine neto zadolžena država (16,1 mrd EUR), ki je glede na leto prej zadolženost zmanjšala za 1,9 mrd EUR. Neto zadolženost do tujine so izkazovala tudi kapitalsko povezana podjetja s tujino (0,5 mrd EUR), medtem ko so bili vsi preostali sektorji neto upniki tujine.

Raven bruto zunanjega dolga je bila julija 2023 za 6,6 % višja kot pred enim letom. Sektorsko pa je dolg nekoliko drugače razporejen, saj se je dolg države in kapitalsko povezanih podjetij v tem obdobju zmanjšal, vsi preostali sektorji pa so svojo zadolženost povečali. Država je svoj dolg zmanjšala za 0,5 mrd EUR na 21,5 mrd EUR kar predstavlja 38,6 % delež v celotnem dolgu. Najbolj pa je dolg povečala centralna banka (za 1,7 mrd EUR), ki ima sicer 18,2-odstotni delež dolga. Sledile so komercialne banke s 1,5 mrd EUR povečanjem in nefinančni sektor s 0,9 mrd EUR povečanjem. Med finančnimi instrumenti prevladujeta dolg v dolžniških vrednostnih papirjih (33,4 %) in dolg v posojilih (20,7 %).

Bruto terjatve do tujine so julija 2023 znašale 60,3 mrd EUR, kar je 5,7 mrd EUR več kot pred enim letom. Najbolj, za 3,4 mrd EUR je svoje terjatve povečala centralna banka (na 20,7 mrd EUR). Sledila je država z 1,4 mrd EUR povečanjem (na 5,4 mrd EUR). Najvišjo vrednost terjatev ima sicer nefinančni sektor skupaj s kapitalsko povezanimi podjetji (25,0 mrd EUR), ki je terjatve glede na predhodno leto povečal za 0,8 mrd EUR. Med instrumenti prevladujejo gotovina in vloge (37,3 %) ter dolžniški vrednostni papirji (29,1 %).

3 Stanje mednarodnih naložb

Neto stanje mednarodnih naložb (imetja – obveznosti), ki se od neto zunanjega dolga razlikuje po tem, da zajema poleg dolžniških tudi lastniške in izvedene finančne instrumente, je konec drugega četrtertletja 2023 (Q2 2023) po več kot dvajsetih letih (nazadnje v Q4 2002) izkazovalo **pozitiven** znesek 0,4 mrd mio EUR, kar predstavlja 0,8 % BDP iz leta 2022. Neto pozicija se je v primerjavi s predhodnim četrtertletjem (Q1 2023) izboljšala za 1,2 mrd EUR, k čemur so največ prispevale transakcije v znesku 1 mrd EUR, v primerjavi z Q2 2022 pa se je **povečala za 1,7 mrd EUR**. Vzrok za boljšo neto pozicijo

do tujine konec junija 2023 glede na predhodno leto so večinoma vrednotenja, ki so izražena v **cenovnih spremembah (1,7 mrd EUR)** ter transakcijah in drugih spremembah (skupaj 0,3 mrd EUR), po drugi strani pa so tečajne spremembe prispevale k poslabšanju pozicije (za 0,4 mrd EUR). Skoraj polovico cenovnih sprememb (0,8 mrd EUR) pojasnjuje padec tečajev obveznic, preostanek pa predstavljajo cenovne spremembe lastniških vrednostnih papirjev. Zaradi padca tržne vrednosti državnih vrednostnih papirjev v lasti nerezidentov, so se v zadnjem letu obveznosti znižale bolj kot imetja, kar je pomembno vplivalo na izboljšanje neto pozicije do tujine, ki je tako konec drugega četrtertletja 2023 dosegla pozitivno raven.

Pregled neto pozicije do tujine **po posameznih instrumentih** tudi konec Q2 2023 pokaže, da **neposredne naložbe** izkazujejo najvišjo negativno neto pozicijo, saj nerezidenti vlagajo v Slovenijo 12,2 mrd EUR več kot rezidenti v tujino. Stanje neto pozicije neposrednih naložb konec Q2 2023 glede na leto prej (Q2 2022) izkazuje za 1,3 mrd EUR višje neto obveznosti. Geografska razčlenitev tudi konec junija 2023 pokaže, da izhaja 54 % vseh imetij in 77 % vseh obveznosti iz naložb z državami EU, pri čemer imajo 25 % vseh neposrednih naložb slovenski vlagatelji na Hrvaškem, 21 % vseh tujih naložb pa predstavljajo investicije iz Avstrije. Naložbe nerezidentov v **dolžniške vrednostne papirje** v Sloveniji so konec junija 2023 za 1,6 mrd EUR višje od tovrstnih naložb rezidentov v tujini. Glede na stanje konec Q2 2022 gre za 0,8 mrd EUR manjšo neto zadolžitev. Večina investitorjev v slovenske dolžniške vrednostne papirje prihaja iz držav EU (87 %), od tega je glavčina vlagateljev iz Belgije (36 %) in Luksemburga (33 %). Po drugi strani pa tudi domači vlagatelji večinoma (82 %) investirajo v vrednostne papirje izdajateljev iz držav EU, pri čemer pa je vlaganje bolj razpršeno (od tega 14 % v Francijo, 11 % v Nemčijo).

Najvišjo pozitivno neto pozicijo do tujine konec Q2 2023 dosegajo **ostale naložbe** (6,2 mrd EUR), ki so se v primerjavi z letom prej povečale za 1,5 mrd EUR. Sledijo jim naložbe v **lastniške vrednostne papirje** (5,4 mrd EUR), ki v primerjavi z letom prej izkazujejo povečanje v znesku 0,4 mrd EUR, ter **mednarodne rezerve**, ki so v primerjavi s koncem drugega četrtertletja 2022 ostale na podobnih ravneh. Geografsko je konec drugega četrtertletja 2023 največ slovenskih naložb v tuje lastniške vrednostne papirje iz EU (50 %) in ZDA (32 %). Podobna struktura je tudi na strani obveznosti, kjer 59 % vseh tujih vlagateljev prihaja iz EU, 35 % pa iz ZDA.

Pregled neto pozicije do tujine **po posameznih sektorjih** pokaže, da je konec junija 2023 največji neto dolžnik do tujine država S.13 (14,7 mrd EUR), sledijo nefinančne družbe S.11 z 13,7 mrd EUR neto negativne pozicije do tujine. Po drugi strani pa med neto vlagatelji v tujino izstopajo centralna banka in banke (skupaj 12,7 mrd EUR), ostale finančne družbe (8,4 mrd EUR) ter prebivalstvo in nepridobitne institucije, ki opravljajo storitve za gospodinjstva (skupaj 7,7 mrd EUR). Glede na leto prej so neto dolg najbolj povečale nefinančne družbe (za 1,0 mrd EUR), medtem ko je k izboljšanju neto pozicije do tujine v znesku 2,2 mrd EUR največ prispevala centralna banka.

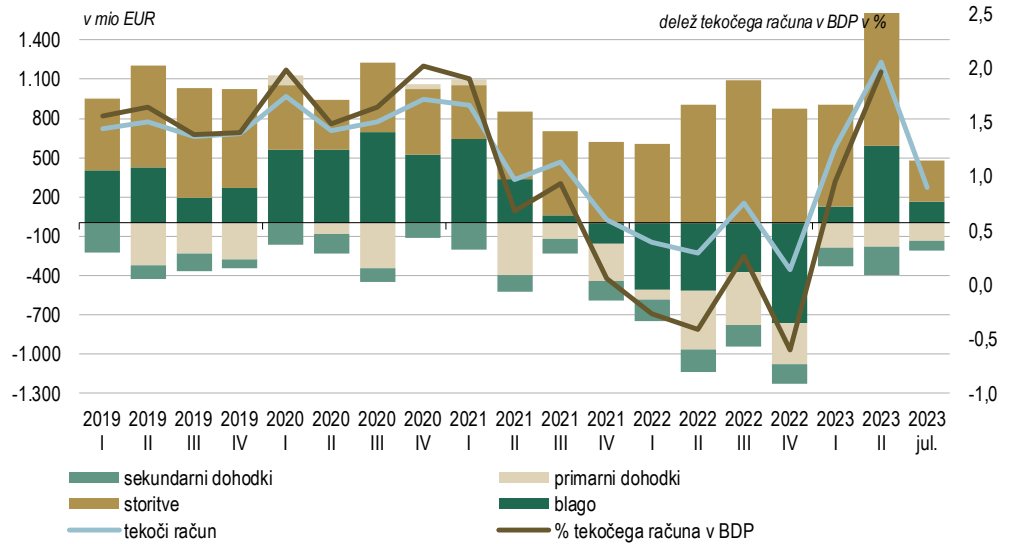
4.1 Plačilna bilanca

Tabela 1: Plačilna bilanca

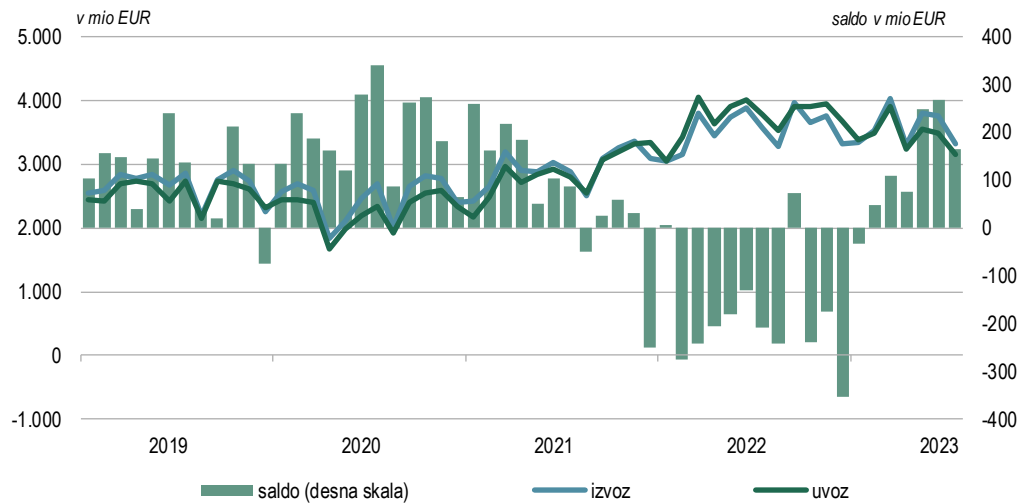
		predhodni podatki, 13. 9. 2023			tokovi v mio EUR	
		januar-julij		zadnjih 12	julij	
		2022	2023	mesecev	2022	2023
I.	Tekoči račun	-552,5	2.078,3	2.052,4	-174,5	270,2
1.	Blago	-1.236,6	883,7	-53,6	-207,7	166,0
1.1.	Izvoz blaga	24.617,6	25.104,2	43.114,3	3.572,9	3.322,8
1.2.	Uvoz blaga	25.854,2	24.220,6	43.168,0	3.780,6	3.156,8
2.	Storitve	1.812,3	2.122,8	3.792,8	300,3	310,6
2.1.	Izvoz storitev	5.994,0	6.509,8	11.649,2	1.078,3	1.083,7
2.2.	Uvoz storitev	4.181,7	4.387,0	7.856,4	777,9	773,1
3.	Primarni dohodki	-703,6	-505,6	-1.033,7	-185,9	-137,4
3.1.	Prejemki	1.224,7	1.447,2	2.378,1	134,5	185,7
3.2.	Izdatki	1.928,3	1.952,8	3.411,8	320,5	323,0
4.	Sekundarni dohodki	-424,6	-422,5	-653,0	-81,2	-69,0
4.1.	Prejemki	704,1	713,1	1.252,1	101,1	89,3
4.2.	Izdatki	1.128,7	1.135,6	1.905,1	182,3	158,3
II.	Kapitalski račun	-114,9	-136,6	-241,5	-14,8	-9,2
1.	Bruto pridobitve/odtujitve neproizvedenih nefinančnih imetij	20,6	-46,6	-248,0	-10,6	-12,2
2.	Kapitalski transferi	-135,5	-90,0	6,5	-4,2	3,1
III.	Finančni račun	-705,2	1.149,2	176,0	149,9	68,2
1.	Neposredne naložbe	-583,7	-436,6	-1.141,1	-16,5	174,1
	Imetja	1.065,7	228,6	-74,4	271,1	-82,0
	Obveznosti	1.649,4	665,2	1.066,8	287,6	-256,2
2.	Naložbe v vrednostne papirje	-904,7	-526,4	366,2	-251,4	-73,5
	Imetja	307,8	954,8	2.074,7	-109,0	-118,0
	Obveznosti	1.212,5	1.481,3	1.708,5	142,3	-44,5
3.	Finančni derivativi	-94,3	10,2	-71,3	13,0	6,3
4.	Ostale naložbe	766,3	2.046,7	909,9	407,3	-50,7
4.1.	Imetja	2.263,8	4.332,2	5.008,9	-208,8	274,0
	Ostali lastniški kapital	11,9	-3,5	2,2	0,0	-0,2
	Gotovina in vloge	844,3	3.649,0	4.718,7	-301,5	399,5
	Posojila	117,2	79,9	302,9	-42,1	-25,6
	Zavarovalne, pokojninske in standard. jamstvene sheme	3,2	8,9	-2,3	-4,2	0,0
	Komercialni krediti in predujmi	1.381,3	705,7	170,2	94,5	-103,0
	Ostale terjatve	-94,1	-107,7	-182,9	44,6	3,3
4.2.	Obveznosti	1.497,6	2.285,5	4.099,0	-616,1	324,7
	Ostali lastniški kapital	-1,7	5,7	8,4	0,1	-6,4
	Gotovina in vloge	822,2	1.062,2	1.920,9	59,3	319,9
	Posojila	-72,4	1.043,0	1.948,1	-412,5	23,8
	Zavarovalne, pokojninske in standard. jamstvene sheme	-5,1	54,0	62,0	7,3	0,0
	Komercialni krediti in predujmi	624,1	-179,0	-1,7	-246,9	1,0
	Ostale obveznosti	130,3	299,7	161,4	-23,4	-13,6
	Posebne pravice črpanja (SDR)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
5.	Rezervna imetja	111,2	55,3	112,4	-2,6	12,1
	Monetarno zlato, SDR in rezervna imetja pri MDS	-14,5	-4,4	7,6	-4,5	-3,9
	Gotovina in vloge	-4,3	1,1	1,7	-2,0	0,8
	Vrednostni papirji	132,0	58,9	103,1	3,9	15,2
	Finančni derivativi	-1,9	-0,3	-0,1	0,0	0,0
IV.	Neto napake in izpustitve	-37,9	-792,5	-1.634,8	339,1	-192,8

Tekoči račun

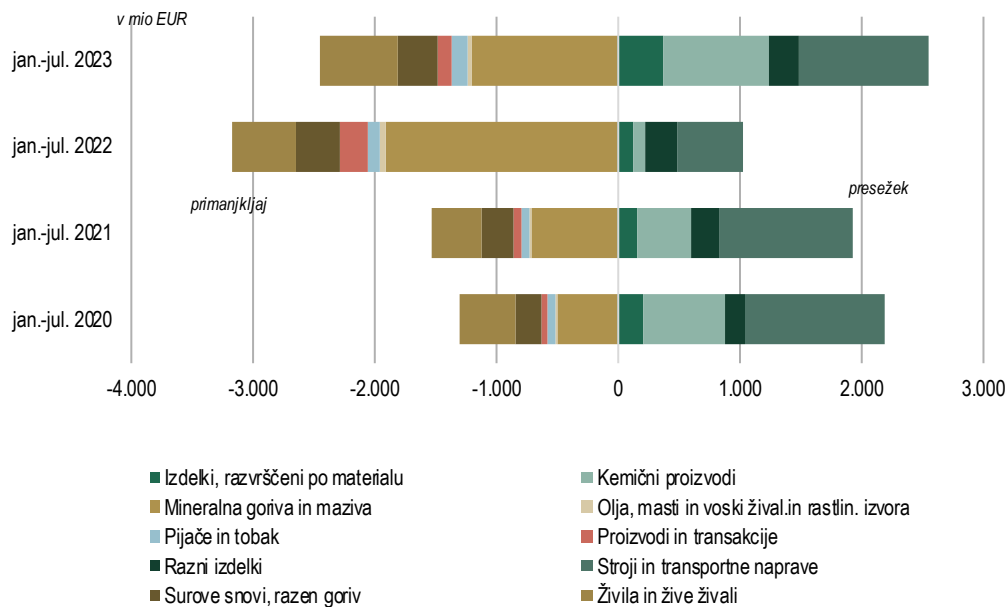
Slika 1: Tekoči račun - Struktura tekočega računa in delež tekočega računa v BDP (BDP je vsota štirih četrtletij BDP do obravnavanega četrtletja)

Slika 2: Blago - Izvoz in uvoz blaga

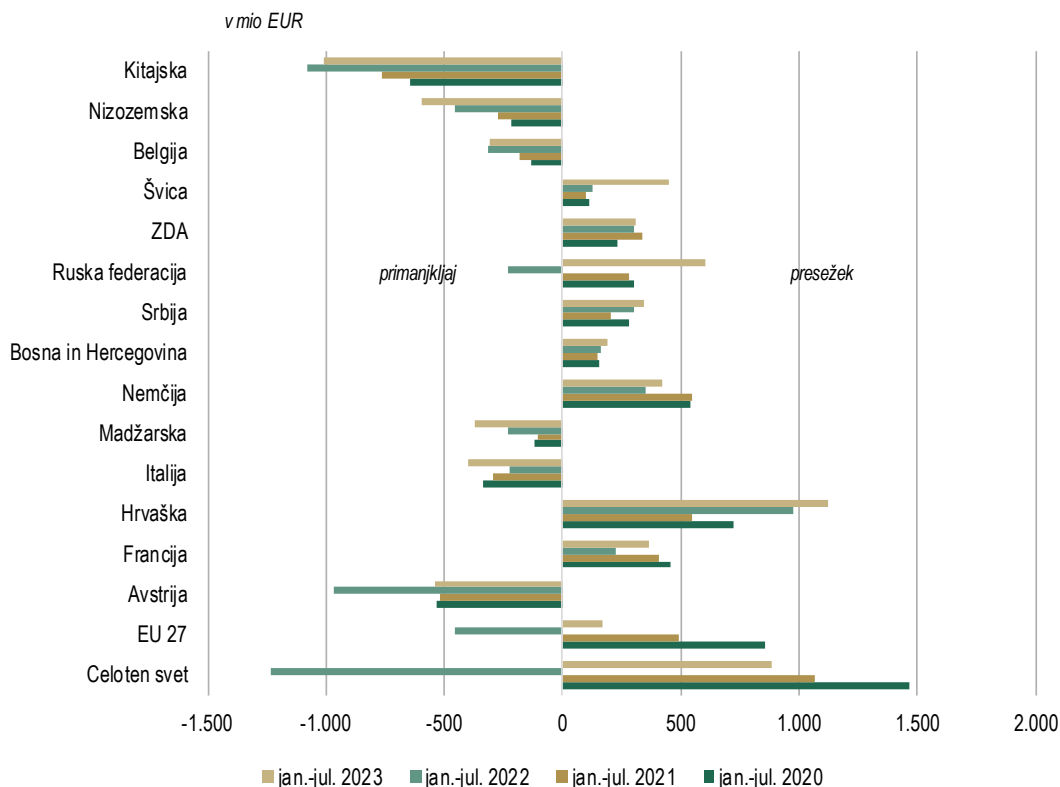

Slika 3: Saldo blagovne menjave po SMTK-1

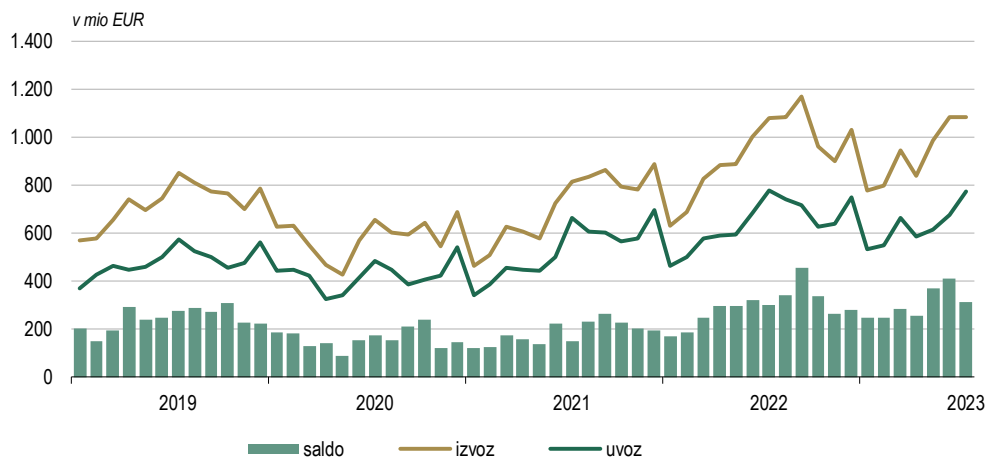

Opomba: v ir podatkov SURS, preračuni Banka Slovenije
Razčlenitev po standardni mednarodni trgovinski klasifikaciji, nivo 1 (SMTK-1)

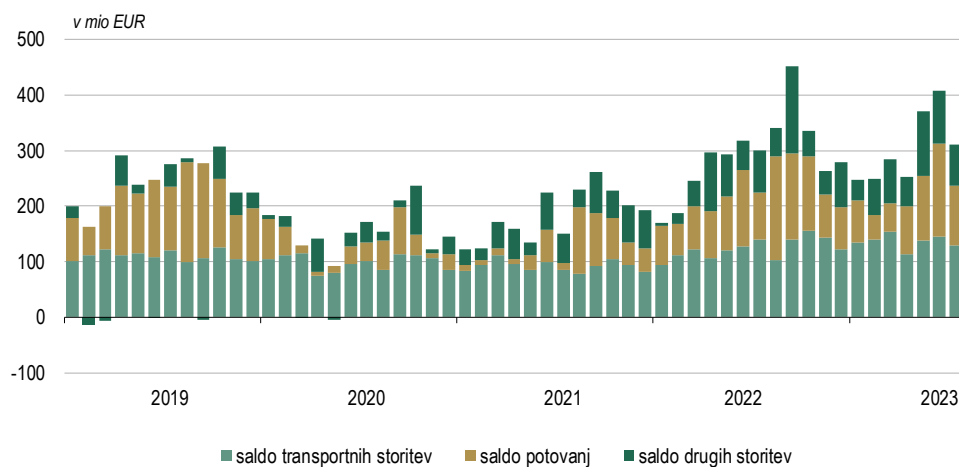
Slika 4: Saldo blagovne menjave po državah

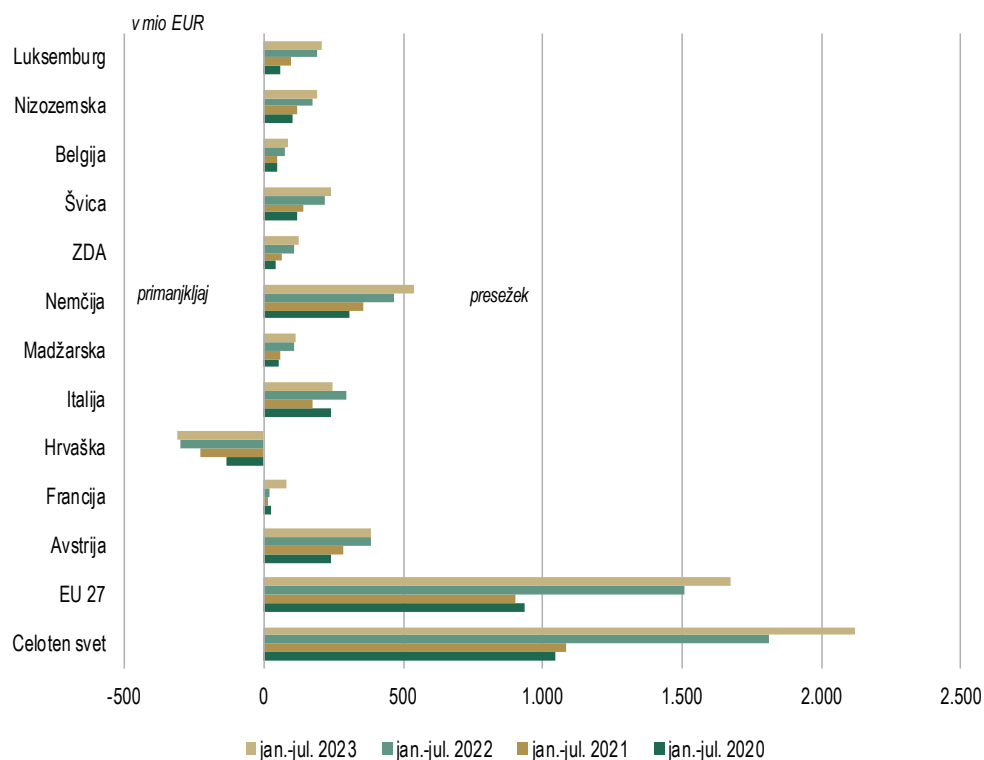
Slika 5: **Storitve - Izvoz in uvoz storitev**

Slika 6: **Saldo potovanj, transportnih in drugih storitev**

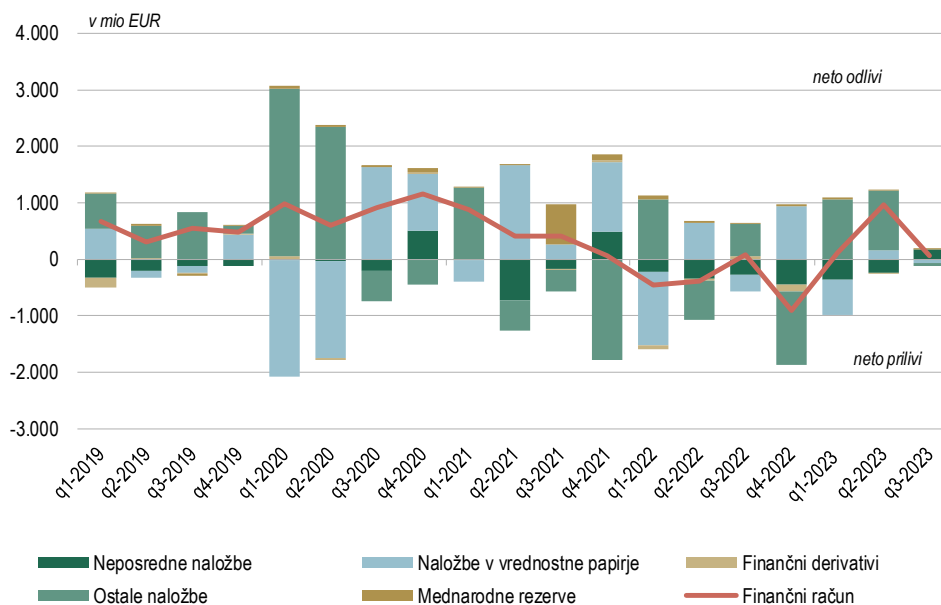

Slika 7: **Saldo menjave storitev po državah**

Finančni račun

Slika 8: Neto instrumenti finančnega računa

Slika 9: Sektorska členitev salda finančnega računa

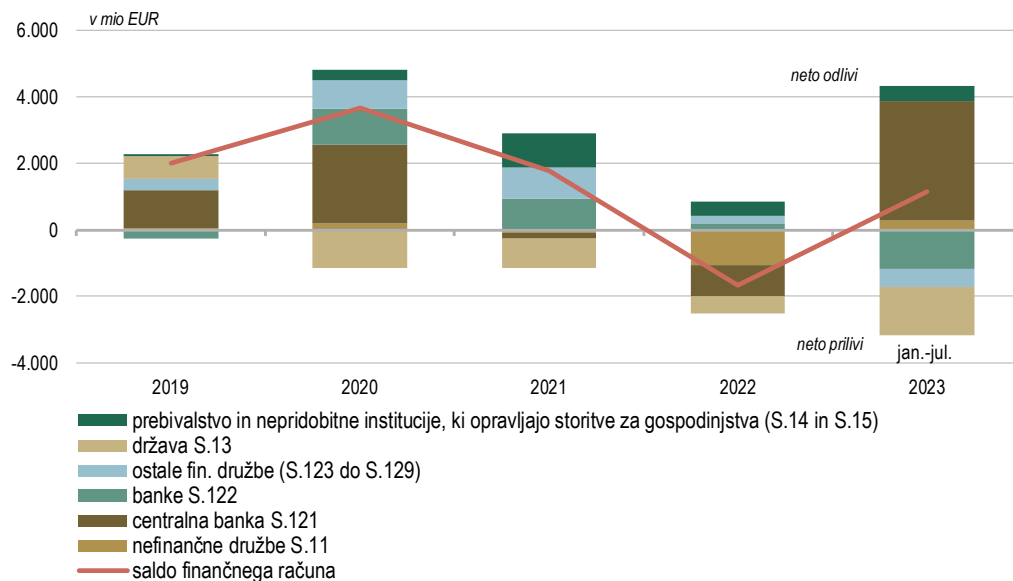

Tabela 2: **Neposredne naložbe**

	v mio EUR	2022	januar-julij 2023	zadnjih 12 mesecev	julij 2022	julij 2023
NAČELO IMETJA/OBVEZNOSTI (kot v plačilni bilanci)						
Neposredne naložbe – neto		-583,7	-436,6	-1.141,1	-16,5	174,1
Imetja		1.065,7	228,6	-74,4	271,1	-82,0
Lastniški kapital		89,6	95,4	207,3	72,6	17,4
Reinvestirani dobički		186,1	60,6	193,5	26,6	30,2
Dolžniški instrumenti		790,1	72,6	-475,2	171,9	-129,6
Obveznosti		1.649,4	665,2	1.066,8	287,6	-256,2
Lastniški kapital		452,8	172,8	567,9	52,2	25,3
Reinvestirani dobički		504,5	389,0	746,2	71,5	1,7
Dolžniški instrumenti		692,1	103,5	-247,4	164,0	-283,2
NAČELO SMERI NALOŽBE (za analitične namene)						
Neposredne naložbe – neto		-583,7	-436,6	-1.141,1	-16,5	174,1
Domače v tujini		837,1	360,6	172,0	148,1	45,2
Lastniški kapital		89,6	95,4	207,3	72,6	17,4
Reinvestirani dobički		186,1	60,6	193,5	26,6	30,2
Dolžniški instrumenti		561,5	204,6	-228,8	48,9	-2,4
Tuje v Sloveniji		1.420,8	797,2	1.313,1	164,6	-129,0
Lastniški kapital		452,8	172,8	567,9	52,2	25,3
Reinvestirani dobički		504,5	389,0	746,2	71,5	1,7
Dolžniški instrumenti		463,5	235,4	-1,0	41,0	-156,0

Plačilna bilanca po državah (četrletno)

Tabela 3: **Saldo tekočega računa in podbilanc po državah**

v mio EUR, januar - junij	Tekoči račun		Blago		Storitve		Primarni dohodki		Sekundarni dohodki	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Svet	-378,0	1.808,2	-1.028,8	717,6	1.512,0	1.812,3	-517,6	-368,2	-343,4	-353,5
EU 27	113,6	861,7	-391,4	-8,2	1.272,8	1.441,0	-473,2	-290,7	-294,5	-280,5
Avstrija	-610,5	-218,6	-845,8	-467,8	320,8	330,6	24,8	31,5	-110,4	-113,0
Italija	-14,8	-144,3	-237,5	-331,9	255,1	216,2	-48,1	-40,5	15,7	11,9
Francija	136,1	362,2	194,8	314,0	13,4	54,6	-67,1	-6,6	-5,0	0,2
Nemčija	768,8	801,0	321,3	342,0	368,5	443,2	20,4	-40,9	58,7	56,7
Hrvaška	519,9	627,3	843,4	944,9	-142,4	-157,1	-107,5	-85,6	-73,6	-74,9
Druge evropske države z EFTO	783,8	1.974,6	725,7	1.950,4	151,9	170,4	-5,7	-33,5	-88,1	-112,7
Bosna in Hercegovina	64,8	66,7	132,9	165,0	-33,3	-43,2	28,1	13,6	-62,8	-68,7
Črna gora	41,6	45,0	54,9	66,5	-23,3	-25,3	12,2	5,8	-2,2	-2,1
Srbija	298,1	335,1	256,8	314,0	31,6	35,1	51,4	30,7	-41,6	-44,7
Makedonija	65,1	79,8	43,3	57,8	1,2	4,1	23,9	22,7	-3,3	-4,9
Združeno kraljestvo	202,7	217,6	232,4	283,6	-9,3	-24,7	-21,5	-42,5	1,1	1,2
Ruska federacija	-199,9	557,2	-197,3	551,2	-21,7	-15,0	26,3	21,3	-7,2	-0,3
Ukrajina	104,1	107,5	80,5	101,8	13,5	12,4	11,2	9,8	-1,1	-16,4
Belorusija	40,8	43,4	37,7	41,7	-0,1	0,3	3,2	1,4	0,0	0,0
Švica	168,7	543,8	121,5	427,7	165,9	196,9	-149,5	-113,5	30,7	32,7
ZDA	372,7	401,2	243,5	265,0	93,1	104,2	-3,6	2,7	39,6	29,3
Druge države in nerazporejeno	-1.648,0	-1.429,3	-1.606,6	-1.489,6	-5,9	96,6	-35,1	-46,7	-0,4	10,4

Tabela 4: Izbrani instrumenti finančnega računa plačilne bilance po državah

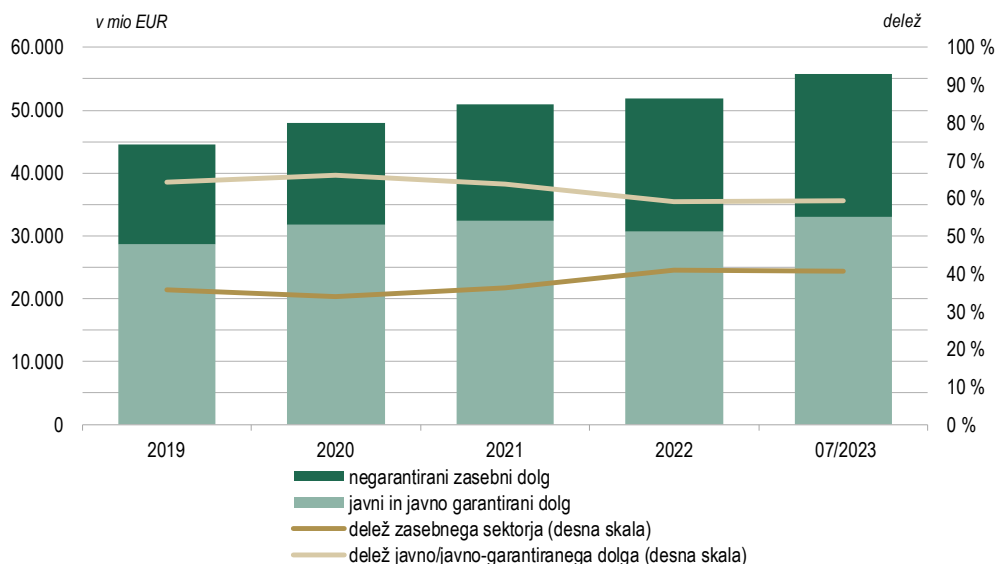
v mio EUR, januar - junij	NEPOSREDNE NALOŽBE				NALOŽBE V VREDNOSTNE PAPIRJE				OSTALE NALOŽBE			
	Imetja		Obveznosti		Imetja		Obveznosti		Imetja		Obveznosti	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Svet	794,6	310,6	1.361,8	921,4	416,9	1.072,9	1.070,2	1.525,7	2.472,6	4.058,2	2.113,7	1.960,8
EU 27	437,8	94,6	678,4	647,4	415,6	856,5	1.251,8	716,0	2.900,0	4.193,8	1.700,3	1.933,3
Avstrija	11,1	-30,2	170,5	175,1	42,7	5,8	-24,3	-203,6	-221,2	-12,9	-50,8	19,5
Italija	94,6	42,1	66,6	18,7	-61,0	-86,3	-0,2	-0,2	290,6	37,7	146,2	-32,7
Francija	-48,9	26,3	21,5	23,2	127,1	382,2	-16,4	-6,3	478,0	-429,4	341,1	82,2
Nemčija	1,3	54,2	86,1	168,7	126,9	130,4	-9,2	1.433,6	36,7	-53,4	322,6	103,7
Irska	14,0	5,6	-5,4	-4,4	-12,4	34,1	0,0	0,0	-46,7	30,7	-17,8	29,4
Grčija	1,7	2,7	34,2	-11,0	-14,7	-17,9	0,0	0,0	10,5	-5,2	-9,2	6,0
Hrvaška	246,2	115,8	16,0	-21,9	44,7	-34,0	-14,8	-24,0	199,3	51,4	3,9	18,4
Druge evr. drž. z EFTO	446,4	198,0	515,3	-7,0	-77,6	-21,4	3,2	8,7	-623,7	-258,6	348,7	-110,8
BIH	33,3	13,1	11,9	-4,9	-0,5	-0,6	5,5	10,8	89,4	-11,1	-9,1	60,5
Črna gora	9,9	-8,6	0,0	3,1	-1,5	0,0	0,0	0,1	8,1	0,6	24,7	-15,6
Srbija	181,6	31,3	16,0	20,3	-0,2	2,9	-2,1	0,2	-60,4	25,9	-45,5	80,4
Makedonija	34,2	13,7	21,7	12,4	7,9	2,1	0,3	-0,1	-14,8	-15,9	7,0	-15,0
Združeno kraljestvo	13,3	-18,4	280,9	19,6	-58,5	35,1	0,2	-3,5	-680,5	-157,6	109,6	-29,2
Ruska federacija	80,1	158,5	-10,6	-18,6	-19,5	-6,5	0,0	0,7	-9,3	26,1	44,0	-7,9
Ukrajina	9,5	9,5	1,0	-1,8	0,0	0,0	0,0	0,0	-58,2	-3,3	5,2	5,9
Belorusija	3,2	0,9	-0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	7,4	-11,8	-7,5	13,5
Švica	77,6	-31,7	172,6	-34,5	-12,9	-60,6	-0,4	-0,1	22,7	-107,6	188,8	-211,3
ZDA	60,9	2,1	21,7	-7,3	122,6	136,7	-0,9	0,0	77,2	-17,2	16,2	14,8
Druge drž. in nerazp.	-150,6	15,9	146,3	288,3	-43,8	101,1	-183,9	801,1	119,1	140,2	48,5	123,6

4.2 Zunanji dolg

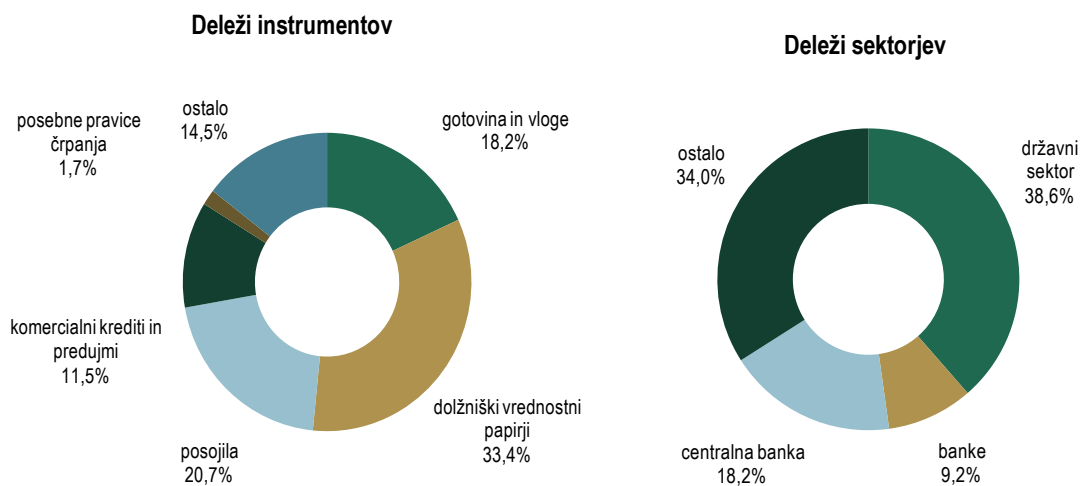
Tabela 5: Zunanji dolg

v mio EUR	31.12.2021	31.03.2022	30.06.2022	30.09.2022	31.12.2022	31.03.2023	30.06.2023	31.07.2023
Bruto zunanji dolg - obveznosti - stanje	50.923	51.839	51.769	52.161	51.825	54.898	55.832	55.709
1. Državni sektor	23.280	22.833	21.764	21.159	19.978	21.667	21.589	21.494
1.1. Kratkoročni	1.376	1.257	2.069	2.210	1.861	2.322	2.570	2.607
Dolžniški vrednostni papirji	22	172	98	69	42	56	68	61
Posojila	464	115	922	1.173	972	1.231	1.246	1.318
Komercialni krediti in predujmi	59	68	79	91	65	74	122	95
Ostale dolžniške obveznosti	831	902	969	878	782	962	1.134	1.133
1.2. Dolgoročni, od tega	21.904	21.576	19.696	18.949	18.116	19.345	19.018	18.887
Dolžniški vrednostni papirji	19.068	18.746	16.877	16.099	15.253	16.491	16.159	16.029
Posojila	2.819	2.815	2.804	2.835	2.848	2.838	2.836	2.835
2. Centralna banka	7.629	7.984	8.334	8.722	9.234	9.477	9.756	10.134
2.1. Kratkoročni, od tega	6.668	7.015	7.340	7.702	8.260	8.515	8.804	9.186
Gotovina in vloge	6.640	7.012	7.339	7.697	8.227	8.515	8.804	9.186
2.2. Dolgoročni, od tega	962	969	994	1.021	974	963	953	948
Posebne pravice črpanja	962	969	994	1.021	974	963	953	948
3. Institucije, ki sprejemajo vloge, razen centralne banke	3.178	3.479	3.420	3.918	4.214	4.444	5.244	5.134
3.1. Kratkoročni, od tega	1.067	1.119	1.032	1.185	1.043	1.145	1.191	1.088
Gotovina in vloge	731	884	792	968	805	879	918	853
Dolžniški vrednostni papirji	0	0	0	0	0	0	0	0
Posojila	295	219	231	207	226	228	254	222
Ostale dolžniške obveznosti	41	15	10	9	12	38	19	12
3.2. Dolgoročni, od tega	2.112	2.360	2.388	2.733	3.171	3.299	4.053	4.046
Gotovina in vloge	17	15	16	25	29	34	75	75
Dolžniški vrednostni papirji	775	983	968	1.227	1.431	1.565	2.316	2.312
Posojila	1.313	1.335	1.368	1.448	1.674	1.666	1.629	1.628
Ostale dolžniške obveznosti	2	26	34	33	30	29	32	28
4. Ostali sektorji	11.154	11.582	12.022	11.982	12.264	13.050	12.703	12.692
4.1. Kratkoročni, od tega	6.548	7.011	7.448	7.444	7.636	7.767	7.351	7.363
Dolžniški vrednostni papirji	0	0	0	0	15	15	13	13
Posojila	763	777	700	713	791	860	841	842
Komercialni krediti in predujmi	5.583	6.018	6.492	6.425	6.583	6.651	6.272	6.281
Ostale dolžniške obveznosti	201	216	257	306	247	241	224	227
4.2. Dolgoročni, od tega	4.607	4.571	4.573	4.538	4.628	5.283	5.352	5.329
Dolžniški vrednostni papirji	196	197	199	201	203	203	202	202
Posojila	3.880	3.840	3.873	3.813	3.955	4.604	4.678	4.669
Komercialni krediti in predujmi	24	21	21	29	25	35	35	35
Ostale dolžniške obveznosti	508	513	480	494	444	441	438	423
5. NN: medpodjetniška posojila	5.682	5.961	6.229	6.379	6.135	6.260	6.540	6.256
Neto zunanji dolg	-1.204	-1.629	-2.601	-3.545	-3.389	-3.430	-4.403	-4.546
Javni in javno garantirani ter zasebni negarantirani dolg	50.923	51.839	51.769	52.161	51.825	54.898	55.832	55.709
Javni in javno garantirani dolg	32.421	32.263	31.518	31.265	30.664	32.560	32.751	33.032
Negarantirani zasebni dolg	18.503	19.576	20.251	20.895	21.161	22.339	23.082	22.677

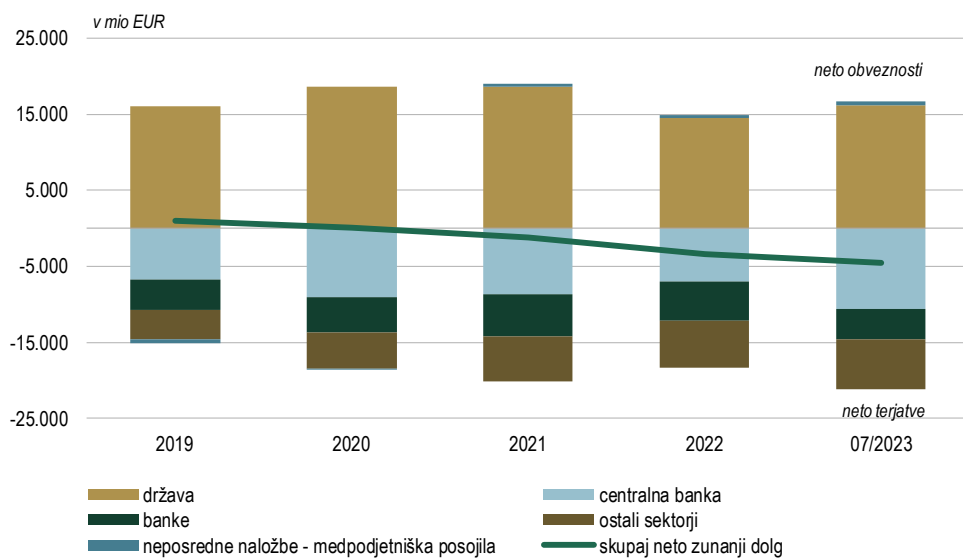
Slika 10: Bruto zunanji dolg

Slika 11: Struktura bruto zunanjega dolga – 07/2023

Slika 12: Neto zunanji dolg (obveznosti – imetja)

4.3 Stanje mednarodnih naložb

Tabela 6: Stanje mednarodnih naložb Slovenije in spremembe kot posledica transakcij plačilne bilance in drugih sprememb konec leta/četrtertletja

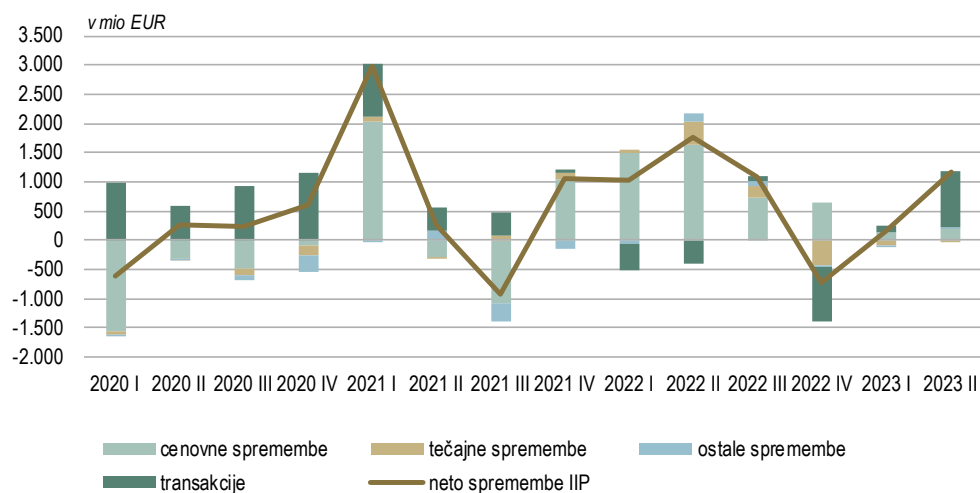
	2021	2022 III	2022 IV	2023 I	transakcije	2023 II			stanje	delež v BDP v %
	stanje	stanje	stanje	stanje		cenovne spremembe	tečajne spremembe	ostale spremembe		
v mio EUR										
Neto pozicija	-4.017	-133	-870	-725	969	208	-28	8	432	0,8
od tega; Neposredne naložbe	-10.910	-11.118	-11.610	-11.943	-244	0	-16	-13	-12.217	-21,4
od tega; Naložbe v vrednostne papirje	2.440	3.250	4.440	3.519	158	198	-5	-4	3.867	6,8
od tega; Ostale naložbe	4.391	5.294	3.974	5.098	1.054	0	9	26	6.187	10,8
Imetja	69.400	73.167	72.800	76.663	2.059	259	-34	26	78.974	138,5
Neposredne naložbe	12.092	13.314	13.057	13.280	132	0	-15	1	13.398	23,5
Lastniški kapital in r.d.	6.825	7.249	7.417	7.532	-7	0	0	0	7.526	13,2
Dolžniški instrumenti	5.267	6.064	5.639	5.748	139	0	-15	1	5.872	10,3
Vrednostni papirji	25.168	22.746	23.514	24.261	649	241	-4	-5	25.143	44,1
Lastniški VP	4.572	4.029	4.147	4.461	78	194	-4	0	4.729	8,3
Delnice investicijskih skladov	3.735	3.096	2.983	3.118	64	66	0	-6	3.242	5,7
Dolžniški VP	16.861	15.621	16.384	16.682	508	-18	-1	0	17.171	30,1
Dolgoročni	16.786	15.447	15.775	15.999	-52	-21	-2	0	15.925	27,9
Kratkoročni	75	174	609	682	560	3	1	0	1.246	2,2
Finančni derivativi	538	1.393	1.344	1.498	-13	15	0	0	1.500	2,6
Ostala imetja	29.600	33.506	32.748	35.446	1.285	0	1	30	36.763	64,5
od tega; Gotovina in vloge	16.825	19.336	18.771	20.972	1.093	0	2	5	22.072	38,7
od tega; Posojila	3.618	3.808	3.983	3.931	72	0	0	-2	4.000	7,0
od tega; Komercialni krediti	5.910	7.261	6.879	7.528	128	0	-2	20	7.674	13,5
Rezervna imetja	2.002	2.209	2.137	2.178	6	3	-16	0	2.171	3,8
Obveznosti	73.418	73.300	73.669	77.388	1.090	51	-6	18	78.542	137,7
Neposredne naložbe	23.002	24.432	24.667	25.223	376	0	2	14	25.614	44,9
Lastniški kapital in r.d.	17.321	18.053	18.532	18.963	111	0	0	0	19.074	33,4
Dolžniški instrumenti	5.682	6.379	6.135	6.260	264	0	2	14	6.540	11,5
Vrednostni papirji	22.728	19.495	19.074	20.742	491	43	1	-1	21.276	37,3
Lastniški VP	2.602	1.848	2.079	2.358	-7	110	0	-1	2.460	4,3
Delnice investicijskih skladov	65	51	51	54	2	1	0	0	58	0,1
Dolžniški VP	20.061	17.596	16.944	18.330	495	-68	1	0	18.759	32,9
Dolgoročni	20.039	17.527	16.887	18.260	484	-67	1	0	18.677	32,7
Kratkoročni	22	69	57	71	11	0	0	0	81	0,1
Finančni derivativi	2.479	1.160	1.154	1.075	-8	8	0	0	1.076	1,9
Ostale naložbe	25.208	28.212	28.774	30.349	231	0	-9	4	30.576	53,6
od tega; Gotovina in vloge	7.388	8.690	9.062	9.428	373	0	0	-6	9.796	17,2
od tega; Posojila	9.534	10.189	10.466	11.427	38	0	0	17	11.483	20,1
od tega; Komercialni krediti	5.679	6.545	6.679	6.763	-328	0	0	-4	6.431	11,3
MEMO postavke										
Bruto zunanji dolg	50.923	52.161	51.825	54.898					55.832	
Neto zunanji dolg	-1.474	-3.889	-3.730	-3.805					-4.794	
Neposredne naložbe po smeri										
Domače v tujini	7.868	8.762	8.589	8.782					8.851	
Lastniški kapital in r.d.	6.825	7.249	7.417	7.532					7.526	
Dolžniški instrumenti	1.043	1.513	1.172	1.249					1.325	
Tuje v Sloveniji	18.778	19.880	20.200	20.724					21.068	
Lastniški kapital in r.d.	17.321	18.053	18.532	18.963					19.074	
Dolžniški instrumenti	1.458	1.827	1.668	1.761					1.993	

Tabela 7: Stanje mednarodnih naložb – geografska razčlenitev izbranih postavk v % glede na celoto, razen če ni drugače označeno

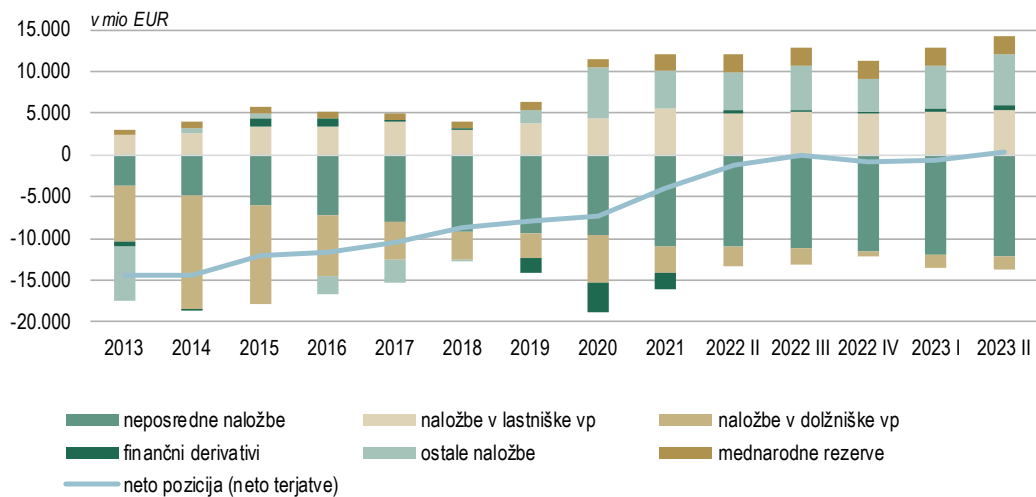
Q2 2023

	Ruska federacija	Belorusija	Svet	Ukrajina	EU 27	Avstrija	Belgija	Hrvaška	Luksemburg	Nemčija	Združene države	Srbija	Ruska federacija, Belorusija, Ukrajina	Ostale države (Svet - EU27-ZDA-Srbija - (RU+BY+U A))
	v mio EUR			v %										
Neposredne naložbe														
Imetja	13.398	776	54	5	1	25	0	6	3	14	6	23		
Obveznosti	25.614	166	77	21	1	8	10	10	1	2	1	19		
Vrednostni papirji														
Imetja	25.143	23	72	4	4	1	6	9	15	0	0	13		
Lastniški	7.972	1	50	5	0	1	11	5	32	0	0	18		
Dolžniški	17.171	22	82	4	6	1	4	11	7	0	0	11		
Obveznosti	21.276	2	83	9	32	3	31	0	4	0	0	12		
Lastniški	2.517	2	59	16	0	24	13	1	35	0	0	6		
Dolžniški	18.759	0	87	8	36	0	33	0	0	0	0	13		
Ostale naložbe														
Imetja	36.763	261	82	6	1	4	1	6	2	2	1	14		
Obveznosti	30.576	165	82	9	1	2	2	8	1	1	1	15		

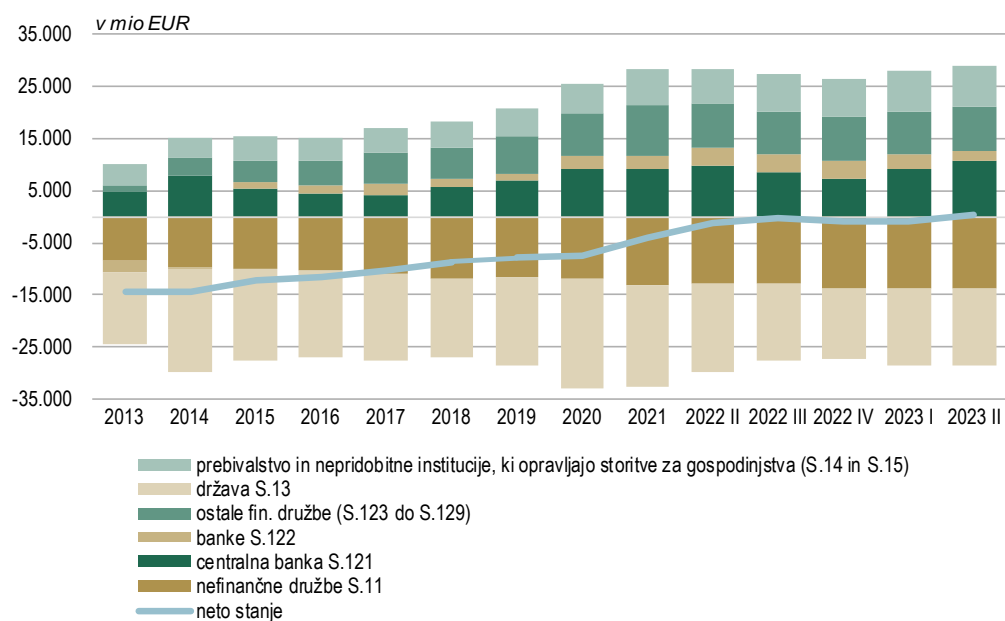
Slika 13: Spremembe neto stanja mednarodnih naložb

Slika 14: **Neto stanje mednarodnih naložb**

Slika 15: **Neto stanje mednarodnih naložb - razčlenitev po sektorjih**

5 Metodologija

5.1 Metodološka pojasnila

Ekonomski odnosi s tujino

Metodologija plačilne bilance in stanja mednarodnih naložb Slovenije temelji na priporočilih šeste izdaje Priročnika za plačilno bilanco, ki ga je izdal Mednarodni denarni sklad (Balance of Payments and International Investment Position Manual, IMF, 2009). Zunanji dolg temelji na Priročniku za zunanji dolg (External Debt Statistics Guide for Compilers and Users, IMF, 2014), ki ga je prav tako izdal Mednarodni denarni sklad in je usklajen s prej omenjenim priročnikom.

Plačilna bilanca

Plačilna bilanca je statističen prikaz ekonomskih transakcij med rezidenti določenega gospodarstva ter nerezidenti, ki potekajo v določenem časovnem obdobju. Transakcija je interakcija med dvema institucionalnima enotama, ki poteka ob medsebojnem soglasju, ali pa je zakonsko utemeljena in pomeni izmenjavo vrednosti ali transfer.

Stanje mednarodnih naložb

Stanje mednarodnih naložb je statistični prikaz vrednosti oziroma stanja finančnih imetij rezidentov, ki so brezpogojne terjatve do nerezidentov določenega gospodarstva ali so v obliki naložbenega zlata, ki služi kot rezervno imetje, ter vrednosti brezpogojnih obveznosti rezidentov do nerezidentov na določen dan.

Bruto zunanji dolg

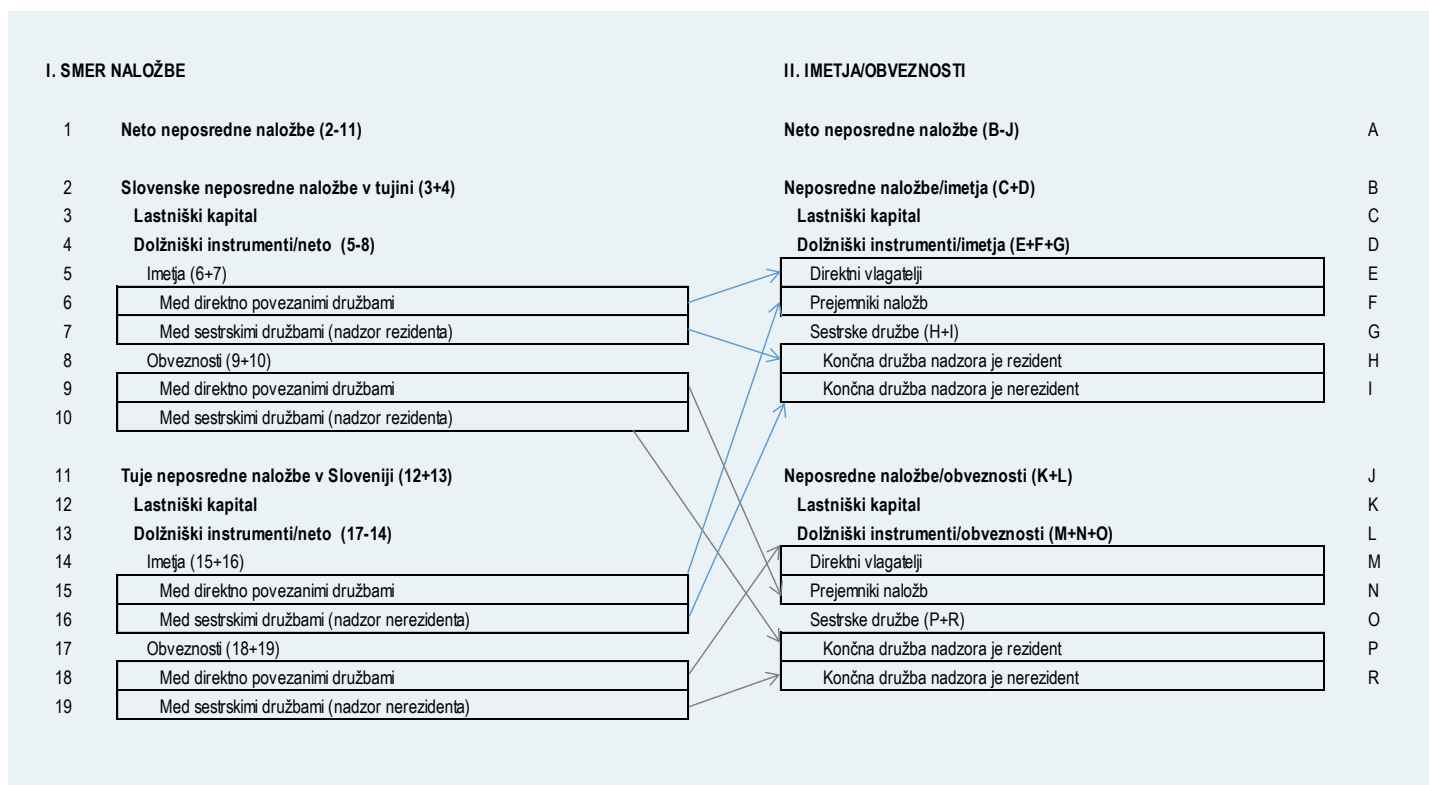
Bruto zunanji dolg je izpeljan iz stanja mednarodnih naložb. Obsega brezpogojne obveznosti, ki zahtevajo plačilo glavnice in/ali obresti v določenem časovnem obdobju v prihodnosti in so hkrati dolg do nerezidenta določenega gospodarstva. Neto zunanji dolg je izpeljan iz razlike med terjatvami in obveznostmi tovrstnih instrumentov do nerezidentov. Koncept zunanjega dolga ne vsebuje vrednosti lastniških instrumentov in finančnih derivativov.

5.2 Posamezni metodološki poudarki

Izkazovanje neposrednih naložb

V okviru statistike plačilne bilance in stanja mednarodnih naložb se uporablja **načelo**, ki loči **imetja** ter **obveznosti** iz neposrednih naložb. Po tem načelu so izkazane tudi neposredne naložbe v tabeli plačilne bilance v pričujoči informaciji ekonomskih odnosov s tujino (stran 8). Za analitične namene se podatki neposrednih naložb še vedno prikazujejo tudi po načelu **smeri naložbe**. Po obeh načelih so podatki neposrednih naložb prikazani v tabeli 2 na strani 13.

Okvir 1: Neposredne naložbe – primerjava metodologije po načelu imetja/obveznosti in po načelu smeri naložb

Obravnavanje gotovinskih eur transakcij ter stanje terjatev in obveznosti v pogojih EMU (od leta 2007 dalje)

Slovenija izkazuje **tehnične terjatve/obveznosti do evrosistema** (v postavki imetja oz. obveznosti/gotovina in vloge/centralna banka/kratka ročnost), ki so enake razliki med zneskom bankovcev, ki po kapitalskem ključu pripadajo Sloveniji, in zneskom bankovcev, ki jih je centralna banka dejansko izdala. Dohodek iz tega naslova se uvrsti med primarne dohodke v tekočem računu plačilne bilance.

Hkrati se izkaže tudi **neto obveznost/terjatev iz naslova izvoza/uvoza gotovine** (v postavki obveznosti/gotovina in vloge/centralna banka/kratka ročnost in terjatve/gotovina in vloge/prebivalstvo/kratka ročnost) kot razlika med zneskom bankovcev, ki po kapitalskem ključu pripadajo Sloveniji, in oceno celotne gotovine v obtoku v Sloveniji.

Ta sistem knjiženja transakcij v praksi v plačilni bilanci lahko povzroči večje statistične napake, saj temelji na oceni gotovine v obtoku, ki je zelo težko izmerljiva.

Ocena reinvestiranih dobičkov

Podatki o reinvestiranih dobičkih za leto 2023 še niso na voljo oziroma niso revidirani, zato je v mesečne podatke vključena ocena (od triletnega mesečnega povprečja dejanskih podatkov o celotnih dobičkih, zmanjšanih za izredne dobičke (vir so letna poročila o naložbah), se odštevajo dividende in drugi dobički, izplačani v tekočem mesecu).